

MUUNTO- HUUMEET	AMFETA- MIINI	GAMMA / LAKKA	KANNABIS	BUPRE- NORFIINI Esim. Subutex	EKSTAASI
<i>= olemassa olevien huumausaineiden muunnoksia, joita ei ole vielä luokiteltu huumausaineiksi. Aineiden koostumus ja puhtaus vaihtelevat. Pääosin stimulantteja.</i>	<i>= Stimulantti. Synteettisesti valmistettu.</i>	<i>= nestemäinen keskushermostoa lamaava aine. Yleensä nesteenä, mutta myös esim. jauheina. Käytetään usein alkoholin kanssa.</i>	<i>= hampusta saatavien valmisteiden yleisnimitys. Poltetaan tai joskus syödään ruokaan tai juomaan sekoitettuna.</i>	<i>= synteettistä opiaattia lääketablettina = valkoinen soikea tabletti, jossa toisella puolella miekan kuva.</i>	<i>= amfetamiinijohdos, vaikuttava aine MDMA. Erivärisissä ja -muotoisissa tableteissa (tai kiteissä) on usein lisäksi satunnaisia (mm. aistiharhoja aiheuttavia) ainesosia.</i>
Tunnistaminen Yleisimmin stimulanttien vaikutukset, mutta myös kannabiksen liittyviä oireita. Arvaamattomat ja tutkimattomat vaikutukset. Tilattu usein netistä.	Tunnistaminen Yl. laajentuneet pupillit, itsevarmuus ja "ylikierröksillä". Kohonnut hengitystiheys, pulssi, verenpaine ja kehonlämpö. Hikoilu. Kärsimätön, joskus myös arvaamaton. Mahdollisesti vaino- harhaisuutta.	Tunnistaminen Alkoholimainen humala. Rentoutunut, euforisoitunut ja väsynyt. Voi menettää tajunnan nopeasti. Tajunta myös palaa nopeasti. Myrkytysten oireita, esim. pahoinvointi. Sekavuus, verenpaineen lasku ja pulssin hidastuminen.	Tunnistaminen Ensin silmät punoittavat, sitten verisuonet verestävät. Pulssi nopeutuu ja verensokeri laskee. Mahdollisesti tupakkayskää. Imelä haju tarttuu usein myös esim. vaatteisiin.	Tunnistaminen Supistuneet pupillit, hidastuneet elintoiminnot. Lasittunut katse, raukea päihtyneenä. Pakonomainen aineen saamisen tarve.	Tunnistaminen Laajentuneet pupillit. Leuan ja kasvolihasten jännitystilä. Olotila energisestä korostuneeseen rauhallisuuteen. Kehonlämmön nousu.
Riskit • Yleensä stimulanttien riskit: sydänoireet, aivoverenkierron häiriöt, kouristelu, psykoottisuus • Vaikutusajoissa merkittäviä eroja • Arvaamattomia ja joskus hengenvaarallisiaakin vaikutuksia • Suuri yliannostusvaara • Yhteiskäytön riskit suuret • Pakkauselosteet virheellisiä	Riskit • Kiihdyttää keskushermostoa • Voi aiheuttaa pahoinvointia, kouristuksia, sydänoireita, aistiharhoja, ahdistusta ja akuutin psykoosin • Pahin riski sydänpysähdys ja aivoverenvuoto	Riskit • Lamaa keskushermostoa • Annostelu on vaikeaa ja yliannoksen riski suuri (annos esim. 2,5 ml) • Voi aiheuttaa kouristuksia, pahoinvointia, alilämpöä, sydänoireita ja tajuttomuutta • Myrkytysoireita ovat mm. väsymys, epäsäännöllinen hengitys, kouristukset, hidas pulssi sekä verenpaineen kriisiytyminen	Riskit • Nuorilla aivomuutoksia ja siten ennakoi psyykkisiä oireita myöhemmin • Mahdollisesti pahoinvointia, motoristen kykyjen heikkenemistä, sekavuutta • Edistää psykoosien ja skitsofrenian puhkeamista niille alttiille • Säilyy kehossa jopa viikkoja • Polttaminen vaurioittaa hengitysteitä ja lisää syöpäriskiä	Riskit • Hengityslama • Suonitukokset • Riippuvuus • Hengenvaarallinen bentsodiatsepiinien ja/tai alkoholin kanssa.	Riskit • Pahimmillaan psykoosi, sydämen rytmihäiriöt, aivoverenvuoto, lihaskrampit tai lämpöhalvaus • Kehon kuivuminen, lämmönsäätelyn häiriintyminen • Mahdollisesti sekavuutta, liike- ja paniikkihäiriöitä • Yhdistettynä mielialalääkkeiden kanssa tappava
Mitä tehdä? • Rauhoita • Sydänoireet, lihaskouristukset ja tajuttomuus vaativat sairaalahoitoa	Mitä tehdä? • Rauhoita ja huolehdi riittävästä nesteen saannista • Seuraa pulssia ja verenpainetta	Mitä tehdä? • Keskeistä on hengityksen seuranta ja turvaaminen • Verenpaineen seuranta tarpeen • Soita 112 ja käännä tajuton kylkiasentoon	Mitä tehdä? • Psykkiset oireet vaativat jatkohoitoa, erityisesti jatkuessaan päihtymyksen jälkeen.	Mitä tehdä? • Turvaa hengitys • Soita 112 ja käännä tajuton kylkiasentoon	Mitä tehdä? • Rauhoita ja huolehdi riittävästä nesteen saamisesta • Sydänoireet, korkea kuume, lihaskouristukset ja tajuttomuus vaativat sairaalahoitoa

Taulukko toimii esim. kertauksena yleisimmistä huumausaineista kursseilla, toimintarasteilla tai oppitunneilla. Sen voi suorittaa yksilötehtävänä tai pienryhmissä.

Tulosta A3 paperille ja leikkaa osiin.

Tehtävä: Aseta oikeat laput oikean otsikon alle.

Kouluttajan tausta-aineistona toimii hyvin SPR:n päihdetyön huumetaulukko. Taulukon ja muuta materiaalia saa piiritoimistoista päihdetyön yhdyshenkilöiltä. SPR:n verkkokaupasta voi tilata myös esim. Särkyvää-esitettä.

Päihdetyön koulutukset löytyvät www.punainenristi.fi/paihdetyo

Päihdeneuvojakurssi antaa valmiuksia ehkäisevään päihdetyöhön ja Varhaisen Puuttumisen koulutus kohtaavaan työhön. VarPu kurssi sisältää esim. päihde-ensiapua, turvallista kohtaamista ja tietoa riippuvuudesta.